

एम. ए. सेमिस्टर -४
गायन / स्वरवाद्य पाठ्यक्रम
प्रश्नपत्र -१६
सौंदर्यशास्त्र आणि संशोधन पध्दती

वेळ- ३ तास

पूर्णांक - १००

बाह्य मूल्यांकन -८०

अंतर्गत मूल्यांकन- २०

घटक - १ :

१६

गुण

सौंदर्यशास्त्राचा परिचय, विश्लेषण आणि परिक्षेत्र व सौंदर्यानुभूती प्रक्रिया व घटक.

घटक - २ :

१६

गुण

कलेची परिभाषा, कलेचे वर्गीकरण, कलेचे माध्यम व विषयवस्तु.

घटक - ३ :

१६

गुण

‘रस’ परिभाषा व त्यातील भेदांचे सामान्य अध्ययन तसेच ‘संगीत’ आणि ‘रस’ यांचा परस्पर संबंध.

घटक - ४ :

१६

गुण

अ) संशोधनाची परिभाषा व प्रक्रिया, तसेच भारतीय संगीतामधील संशोधनाच्या दिशा.

ब) संशोधनातील विषयांची निवड, विषयाची रुपरेषा व संदर्भ ग्रंथ सूची.

घटक - ५ :

१६

गुण

संपूर्ण पाठ्यक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न.

सैध्दांतिक अंतर्गत गुण : Dissertation

-

२० गुण

संदर्भ ग्रंथ सूची :

- १) हिन्दुस्थानी संगीत क्रमिक पुस्तक मालिका भाग-१ ते ६ - पं. वि. ना. भातखंडे, संगीत प्रकाशक कार्यालय, हाथरस.
- २) अभिनव गितांजली भाग १ ते ५ - पं. रामाश्रय झा, संगीत सदन, इलाहाबाद.
- ३) शास्त्र परिचय भाग १ व ५ - हरिश्चंद्र श्रीवास्तव, संगीत सदन, इलाहाबाद.
- ४) भातखंडे संगीत शास्त्र - पं. वि. ना. भातखंडे, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- ५) संगीत परिभाषा - विवेचन - पं. श्रीकृष्ण नारायण रातांजनकर, आचार्य एस. एन. रातांजनकर फाऊंडेशन, मुंबई.
- ६) राग विज्ञान भाग - विनायकबुवा पटवर्धन.
- ७) संगीत शास्त्र दर्पण - शांती गोवर्धन, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- ८) संगीत शास्त्र विजयिनी- पं. नारायण मंगरुळकर, स्वरसंपदा केंद्र कोष्टीपूरा मार्ग, सीताबर्डी, नागपूर.
- ९) संपूर्ण विशारद शास्त्र (तबला)- समीर जगताप, मधुराज पब्लिकेशन, पुणे.
- १०) संगीत शास्त्र विज्ञान - डॉ. सुचिता बीडकर, संस्कार प्रकाशन, ६/४००, अभ्युदयनगर, काळा चौक, मुंबई.
- ११) संगीत प्रवीण दर्शिका - पं. नारायण लक्ष्मण गुणे, साधना गुणे, ५८, पुरा ठाकूर कीटगंज, इलाहाबाद, उ. प्र.
- १२) गुरतुर गा ले राग - प्रो. गुणवन्त माधवलाल व्यास, वैभव प्रकाशन, नागपूर.
- १३) वसंत सुधा - डॉ. धनश्री पांडे (मुळावकर), विद्या विकास प्रकाशन, नागपूर.
- १४) संगीत विशारद - वसंत, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- १५) स्वकीया- पं. गुणवंत माधवलाल व्यास, व्यासश्रुती संस्थान, रायपुर.
- १६) बंदीशाच्या बंदीशी - पं. देवीदासपंत काळे गुरुजी, प्रा. कमल भेंडे, अमरावती.
- १७) नादकमल - प्रा.सौ. कमल मु. भोंडे, मुरलीधर अ. भोंडे, अमरावती.

- १४) संगीत समाधान - डॉ. मधु शुक्ला, पाठक पब्लिकेशन, इलाहाबाद.
- १९) भारतीय संगीत (गायन) शास्त्र (सैध्दांतिक)- प्रा.डॉ.सौ. माणिक ना. मेहरे, राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर, नागपूर.
- २०) अनुपरागविलास भाग-१, २ - कुमार गंधर्व, मौज प्रकाशन, मुंबई.
- २१) कहत गुनीजन - डॉ. साधना शिलेदार, विजय प्रकाशन, नागपूर.
- २२) पं. वि. ना. भातखंडे यांची संगीतशास्त्र आणि बंदिशीची मिमांसा - डॉ. भोजराज चौधरी, मेघा प्रकाशन, अमरावती.
- २३) संगीतार्जन - डॉ. अर्चना अंभोरे, अमेय पब्लिकेशन, अकोला.
- २४) ग्वाल्हेर घराण्याचे शिलेदार पं. राजाभैया तथा पं. बाळासाहेब पुंछवाले - प्रा. राजेन्द्र देशमुख.
- २५) संगीत चिंतन - डॉ. भोजराज चौधरी, नभ प्रकाशन, अमरावती.
- २६) संगीत सरिता - रमा सराफ, विद्यानिधी प्रकाशन, दिल्ली.
- २७) भारतीय संगीत का इतिहास - उमेश जोशी, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- २८) भारतीय संगीत का इतिहास - ठाकुर जयदेव सिंह, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- २९) भारतीय संगीत का इतिहास - शरदचंद्र परांजपे, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- ३०) संगीत चिकित्सा - डॉ. सतीश वर्मा, राधा प्रकाशन, नई दिल्ली.
- ३१) भारतीय संगीतशास्त्र और सौन्दर्यशास्त्र - अनुपन महाराज हिंदी ग्रंथ अकादमी, पंचकुला, हरियाणा.
- ३२) भारतीय संगीत में अनुसंधान प्रक्रिया- मनोरमा शर्मा, हरियाणा हिंदी ग्रंथ अकादमी, पंचकुला, हरियाणा.
- ३३) रविंद्र संगीत - डॉ. अनिता सेन.
- ३४) स्वरार्थरामणी, गानसरस्वती किशोरी आमोणकर - राजहंस प्रकाशन, पुणे.
- ३५) निबंध संगीत - लक्ष्मी नारायण गर्ग, संगीत कार्यालय, हाथरस.
- ३६) भारतीय संगीतातील दोन रंग सदारंग-अदारंग - डॉ. स्मिता पतंजलि मादुस्कर, सुनिधी पब्लिशर्स, पुणे.
- ३७) सदारंगाच्या बंदिशी एक अध्ययन - प्रा.डॉ.सौ. वर्षा ध. कुलकर्णी, प्रा. धनंजय कुलकर्णी, यवतमाळ.